

คู่มือ

การบริหารจัดการ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้นเป็นคู่มือสำหรับศึกษาธิการจังหวัด โดยมีแนวทางและวิธีปฏิบัติ เพื่อพัฒนางานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ปราศจากการทุจริต สร้างความเชื่อมั่นแก่หน่วยงานทางการศึกษา คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และผู้รับบริการ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดประกอบด้วย

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 แนวคิดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

บทที่ 3 คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

บทที่ 4 ตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

บทที่ 5 เกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

สำหรับการประเมินผล ศึกษาธิการจังหวัดควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินตนเองและเมื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้แล้ว เพื่อให้การประเมินเชื่อถือได้ควรนำเสนอรายละเอียด หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้การรับรองผล แล้วประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ โดยจัดทำเป็นประกาศคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดแจ้งไปยังหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานราชการทุกหน่วยงานภายในจังหวัด ผู้รับบริการ และผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น

ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมให้ข้อมูลจนคู่มือประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 1

บทนำ

ที่มา

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้ เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะ ในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม และประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลก ท่ามกลางกระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2560 : ก)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580) ประกาศ ณ วันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ.2561 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ ดังนี้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศตามวิสัยทัศน์ 6 ยุทธศาสตร์ คือ

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2563 : 1)

เฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติ และทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งคนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีการพัฒนาที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรยุคใหม่ และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตามกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2548 มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์ การแปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนปฏิบัติ ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ จัดทำงบประมาณและบริหารราชการประจำทั่วไปของกระทรวง เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง
  2. พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวง
  3. แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ
  4. จัดทำงบประมาณและแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง
  5. ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการและตรวจสอบภายในราชการทั่วไปของกระทรวง
  6. ดำเนินการเกี่ยวกับงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
  7. ส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
  8. ส่งเสริมประสานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬา เพื่อการศึกษาตลอดจนงานอื่น ๆ ที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง
  9. ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับงานความช่วยเหลือและความร่วมมือกับต่างประเทศในส่วนที่มีอยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง
  10. พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารของกระทรวง
  11. ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องมีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง
  12. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
- ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้
- (1) สำนักอำนวยการ
  - (2) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
  - (3) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

- (4) สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
- (5) สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
- (6) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (7) สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล
- (8) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
- (9) สำนักนิติการ
- (10) สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน
- (11) สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการและงานเลขานุการของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งการจัดระบบการอำนวยการและประสานราชการของผู้บริหารระดับสูงในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

- (ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงาน การบริหารงานบุคคล การพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร การบริหารงานการคลังและสินทรัพย์ของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง

- (ค) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การปฏิบัติราชการของกระทรวงและสำนักงาน

- (ง) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงในงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแห่งชาติหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นงานที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง

- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

- (2) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) จัดทำข้อเสนอนโยบาย แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวง รวมทั้งวางแผนและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของรัฐ

- (ข) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

- (ค) สนับสนุนและให้คำปรึกษาแนะนำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ส่วนราชการในสังกัดกระทรวง รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

(ง) พัฒนาระบบคลังข้อมูล และฐานข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และเป็นศูนย์กลางข้อมูลของกระทรวง

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวง

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(3) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำหรับหน่วยงานทางการศึกษา ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

(ข) จัดทำนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีและเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(ค) ให้คำแนะนำ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามแผนและแนวทางในการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

(ง) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและสื่อที่ใช้ในการพัฒนา

(จ) พัฒนาระบบและมาตรฐานการฝึกอบรม

(ฉ) จัดทำฐานข้อมูลในการพัฒนา

(ช) ส่งเสริมและประสานงานเครือข่ายการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

(ซ) ประสานการระดมทรัพยากรและแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งภายใน และภายนอกประเทศ

(ณ) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในส่วนที่เป็น การทดลองนำร่อง หรือการพัฒนา

(ญ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(4) สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานกิจการลูกเสือและยุวกาชาด ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยลูกเสือ ข้อบังคับสภากาชาดไทย และนโยบายของกระทรวง

(ข) ส่งเสริม สนับสนุน ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อการพัฒนาเด็กนักเรียนนักศึกษา โดยผ่านกระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด

(ค) ส่งเสริมการป้องกัน แก้ไข และคุ้มครองความประพฤตินักเรียนนักศึกษา

(ง) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของนักเรียน นักศึกษา

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(5) สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ประสานการดำเนินงานด้านการต่างประเทศของกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกต่างประเทศ

(ข) จัดทำนโยบายและแผนความร่วมมือและงบประมาณด้านการต่างประเทศ

(ค) จัดทำฐานข้อมูลกลางด้านการต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

(ง) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ให้บริการให้คำปรึกษาแนะนำด้านการศึกษากับต่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาค

(จ) ประสานการระดมทรัพยากรและความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรของกระทรวง รวมทั้งประสานการระดมนักวิชาการเพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานระหว่างประเทศ

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(6) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(7) สำนักตรวจราชการ และติดตามประเมินผล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวง

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการตรวจราชการ จัดทำแผนการตรวจราชการและดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงในการตรวจราชการติดตามและประเมินผลตามนโยบายและแผนการตรวจราชการของกระทรวง

(ค) วิจัยและพัฒนาระบบ และประสานเครือข่ายการตรวจราชการ การติดตามตรวจสอบและประเมินผลของกระทรวง

(ง) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(8) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการ กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณ แผนงบประมาณ และแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง รวมทั้งจัดทำนโยบาย แผนปฏิบัติราชการและงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และจัดทำสถิติ ประมวลผลข้อมูล ดัชนีด้านการบริหารจัดการศึกษา

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือด้านเงินยืมต่างประเทศ

(ง) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และประสานงานตามนโยบายพิเศษ นโยบายเร่งด่วน งานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬาเพื่อการศึกษา

(จ) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและให้คำปรึกษาแนะนำวิชาการด้านการจัดการศึกษา การวางแผนการงบประมาณ การติดตามประเมินผล และการประสานงาน การปฏิบัติของหน่วยงานภายในกระทรวง และในสำนักงานปลัดกระทรวงให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติราชการ

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(9) สำนักนิติการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดแนวทางการบังคับใช้กฎหมาย ฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายของส่วนราชการและหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบความรับผิดชอบของกระทรวง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่ง อาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง

(ง) ดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ การอุทธรณ์และร้องทุกข์ การร้องเรียนและขอความเป็นธรรม ของข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายกระทรวง

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(10) สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำข้อเสนอนโยบาย แผน และหลักสูตรการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในและนอกประเทศ

(ข) ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(ค) ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ระดมทรัพยากร พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ และพัฒนาบุคลากรการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและเครือข่าย รวมทั้งกำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(ง) ส่งเสริม ผลิต พัฒนา เผยแพร่การเรียนรู้ และให้บริการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา รวมทั้งบริหารจัดการสถานีวิจัยเพื่อการศึกษา

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(11) สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นหน่วยงานในการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาเอกชนและดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษาเอกชน

(ข) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน กำหนดกฎ ระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐานกลางในการจัดการศึกษาเอกชน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ การประกันคุณภาพการวิจัย และพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเอกชน

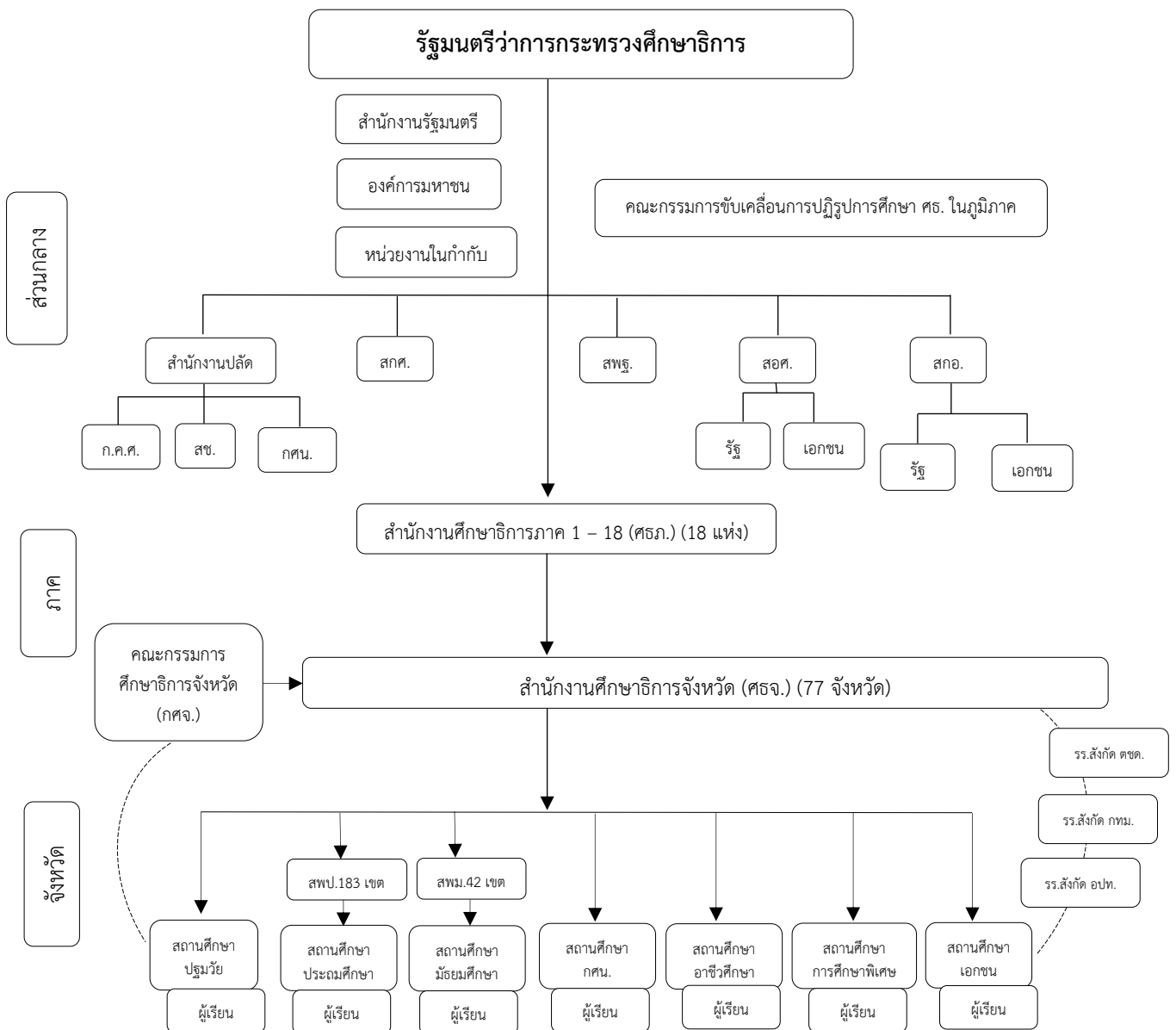
(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนทางการศึกษาเอกชน การอุดหนุนการศึกษาเอกชน การคุ้มครองการทำงาน สิทธิประโยชน์ของครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเอกชน

(ง) เป็นศูนย์ส่งเสริมสนับสนุนข้อมูลและทะเบียนกลางทางการศึกษาเอกชน ตลอดจนติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาเอกชน

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 10/2559 เรื่องการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและคำสั่งที่ 11/2559 เรื่องการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค โดยมีโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค และคำสั่งที่ 19/2560 เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ

ผังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 แสดงโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

รูปแบบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการแนวใหม่

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการแนวใหม่ โดยมีการแต่งตั้งองค์คณะบุคคลและจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ดังนี้

ก. การแต่งตั้งองค์คณะบุคคล

1. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เป็นคณะกรรมการบริหารระดับกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 ประกอบด้วย

(1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ประธานกรรมการ
(2) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
(3) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
(4) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการ
(5) เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการ
(6) เลขาธิการสภาการศึกษา	กรรมการ
(7) ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
(8) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
(9) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) กำหนดทิศทางในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด

(2) โอนกิจการ ทรัพย์สิน หนี้ และเงินงบประมาณของส่วนราชการใดในกระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของส่วนราชการอื่นในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด รวมทั้งพิจารณาการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับ ภูมิภาคหรือจังหวัด

(3) วางแผนงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาค หรือจังหวัด

(4) เกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เงินงบประมาณและทรัพย์สินของ ส่วนราชการต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการได้ทั้งกระทรวง โดยต้องไม่เพิ่มอัตรากำลังคนและงบประมาณ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

(5) แต่งตั้ง โอน หรือย้ายผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติในงาน ตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด ทั้งนี้ ตามประเภทหรือระดับ ตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

(6) สั่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือให้พ้นจากตำแหน่ง

(7) แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดตามข้อ 9

(8) แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

(9) เชิญข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคล ที่เกี่ยวข้องมาสอบถามข้อเท็จจริง รวมทั้งเรียกเอกสารจากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อ ประกอบการพิจารณา

โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค และให้มีสำนักงานศึกษาธิการจำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ

2. คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด “กศจ.”

ภายหลังจากการยุบเลิกคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาในแต่ละพื้นที่การศึกษา ให้แต่ละจังหวัดมีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กศจ.” ประกอบด้วย

(1) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(2) ศึกษาธิการภาคในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เป็นรองประธานกรรมการ

(3) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้แทนสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกรรมการ

(4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ 2 โดยอย่างน้อยต้องมีผู้แทนองค์กรภาคเอกชน ผู้แทน องค์กร ภาคเอกชน ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้แทนภาคประชาชน ด้านละหนึ่งคน

(5) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(6) รองศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กศจ. อาจแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(1) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(2) กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหาร และการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย

(3) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษา

(4) พิจารณาและให้ความเห็นชอบกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดในการดำเนินงานในลักษณะตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(5) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

(6) กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษา

(7) วางแผนการจัดการศึกษาในจังหวัดและพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา

(8) เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

(9) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของศรจ. ซึ่งอย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ และคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา โดยให้นายองค์ประกอบของ กศจ. มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(10) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคมอบหมาย

นอกจากนี้ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับโอนมาจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 มีดังนี้

- (1) กำกับ ดูแล จัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
- (2) ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา
- (3) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้อง กับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา
- (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย ในเขตพื้นที่การศึกษา
- (5) กำหนดระเบียบการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น
- (6) กำหนดระเบียบว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น
- (7) กำหนดระเบียบการมอบอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ให้ข้าราชการในสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้ปฏิบัติราชการแทน
- (8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ข้างต้น
- (9) ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่ศึกษามีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อ ระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ รวมทั้งแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองเด็กทราบก่อนเด็ก เข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
2. ดำเนินการให้เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้ เข้าเรียนในสถานศึกษา
3. พิจารณารายงานพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีไม่สามารถดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษา เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษา

4. จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือเด็กซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อบริการและความช่วยเหลือไปตามความจำเป็นเพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการแบ่งส่วนภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกลุ่มงานหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากลุ่มงาน

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือกประธานและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2549 ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ประธานกรรมการหรือกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2548 ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้กรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียบกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. 2547 ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาต หรือเลิกการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว หากเห็นว่าครอบครัวไม่จัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษา

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. 2554 ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาตการจัดตั้งศูนย์การเรียนที่มีนักเรียนเกินกว่า 50 คน แต่ไม่เกิน 100 คน

นอกจากนี้ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. พิจารณาอนุญาตการจัดตั้งสถานศึกษาตามคำร้องขอของบุคคล นิติบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ยื่นคำร้องขอให้จัดตั้งสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. พิจารณารวมสถานศึกษาตั้งแต่สองแห่งขึ้นไป เพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเกิดผลดีแก่ผู้เรียน ทั้งในด้านสิทธิ โอกาส และคุณภาพการศึกษา โดยจัดเป็นชั้นหรือช่วงชั้น

3. พิจารณาเลิกสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษานั้นไม่มีนักเรียนที่จะจัดการเรียนการสอนหรือจำนวนนักเรียนลดลงจนไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2559 ได้กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขยายชั้นเรียนระดับประถมศึกษา

(2) พิจารณาและให้ความเห็นในการขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อไป

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ งานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ ในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ

ค) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

(2) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) การจัดทำแผนงบประมาณ และคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ค) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

ง) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

จ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

(3) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านการบริหารบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ ในเรื่องการวางแผนอัตรากำลัง

(4) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านการบริหารงานทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอต่อในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) การวางแผนการบริหารการศึกษา

ข) การกำหนดแนวทางการรับนักเรียนและจัดสรรโอกาสทางการศึกษา

ค) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

(5) รับทราบรายงานกรณีศึกษาที่สถานศึกษาประเภทที่ 1 นำเอารายวิชาการพิเศษมาเพิ่ม หรือปรับใช้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ เมื่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมีมติ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาประการใดแล้ว ศึกษาธิการจังหวัดมีหน้าที่ที่จะต้องนำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไป ดังนั้น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงต้องติดต่อประสานงานกันอย่างใกล้ชิดทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้ โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือทำให้การบริหารจัดการศึกษาในจังหวัดเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

4. คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อกศจ. มีบทบาทหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด “กศจ.” เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะอนุกรรมการศึกษาธิการ ประกอบด้วย

(1) กรรมการใน กศจ. จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานอนุกรรมการ

(2) กรรมการใน กศจ. จำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(3) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษาในจังหวัด จำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(4) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีได้เป็นกรรมการใน กศจ. จำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ

(5) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ข. การจัดตั้งหน่วยงานใหม่

1. สำนักงานศึกษาธิการภาค

จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏให้เห็นถึงสภาพปัญหาในการจัดการการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาค ทั้งในด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านระบบบริหารจัดการ และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์และกำลังคนที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนและการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมนานาชาติ แม้ที่ผ่านมามีคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาด้วยการกำหนดมาตรการและกลไกขึ้น โดยมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติหลายฉบับ แต่โดยเหตุที่สภาพปัญหาการจัดการการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาคมีความซับซ้อนและสั่งสมมาเป็นเวลานาน จึงเป็นเหตุให้ต้องมี การกำหนดมาตรการและกลไกเพิ่มเติมเพื่อให้ปัญหาโดยส่วนใหญ่ได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการเตรียมการและรองรับการปฏิรูปการศึกษาอันเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการปฏิรูปประเทศตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากประชามติได้บัญญัติไว้ ให้มีการจัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อน การศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือ และบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ โดยมีศึกษาธิการภาคเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการภาค ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีรองศึกษาธิการภาค จำนวนหนึ่งคน ช่วยเหลืองานศึกษาธิการภาค และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งศึกษาธิการภาคและรองศึกษาธิการภาคจากข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการตามที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเสนอ

สำนักงานศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานตามข้อ 3 (1) นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่
- (2) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัย และพัฒนา

(3) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในพื้นที่รับผิดชอบ

(4) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

(5) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนา อย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

(6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

ให้มีศึกษาธิการภาคเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงาน ศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาคและให้มีรองศึกษาธิการ ภาคจำนวนหนึ่งคน เพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการภาค ทั้งนี้ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งรองศึกษาธิการภาคต้องเป็นผู้ ที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง หรือศึกษาธิการจังหวัด อยู่ ก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ

ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุศึกษาธิการภาค และสั่งบรรจุ และแต่งตั้ง รองศึกษาธิการภาค จากข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการ

2. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ในแต่ละจังหวัดให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมายและ ให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(1) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. อศจ. คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการ ที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย

(2) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ

(3) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือ หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

(4) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา

- (5) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ
- (6) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (7) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และแนะแนวการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
- (8) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
- (9) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา เพื่อการศึกษา
- (10) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน
- (11) ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่างๆ ในระดับจังหวัด
- บทบาทตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด

1. บทบาทหน้าที่ในการกำกับ ดูแล

ที่	บทบาทของคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด
1	กำกับ ดูแล การบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ นโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา (มาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553)
2	กำกับดูแลการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (มาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

- ศึกษาระเบียบ กฎหมาย นโยบาย และวัตถุประสงค์ เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาประเภทต่าง ๆ
- วางแผนกำกับดูแลสถานศึกษา
- ตรวจเยี่ยมสถานศึกษาเพื่อกำกับติดตามการปฏิบัติงาน
- เสนอแนะให้คำแนะนำในการบริหารจัดการศึกษา

2. บทบาทในการประสานส่งเสริมและสนับสนุน

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
1	ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาเอกชน (มาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553)
2	ประสาน และส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา (มาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553)
3	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553)
4	รับทราบรายงานประจำปีเกี่ยวกับภารกิจของสถานศึกษา (มาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ศึกษานโยบายมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา
2. วางแผนการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐาน
4. เสนอแนะให้คำปรึกษา

3. บทบาทในการพิจารณา

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
1	พิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่มงานหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546)
2	พิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสถานศึกษาใดมีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานที่แตกต่างจากสถานศึกษาทั่วไป (ข้อ 5 แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการคุณสมบัติหลักเกณฑ์วิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการวารการดำรง ตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546)
3	พิจารณาจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2550)
4	พิจารณาอนุญาต หรือเลิกการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (ข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. 2547)

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
5	พิจารณาอนุญาตจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่มีนักเรียนเกินกว่า 50 คน แต่ไม่เกิน 100 คน (ข้อ 5 (2) แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ พ.ศ. 2554)
6	พิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายชั้นเรียนในระดับประถมศึกษาและพิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ข้อ 5 ข้อ 6 และข้อ 7 แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553)
7	พิจารณาให้ประธานกรรมการหรือกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ (ข้อ 7 (3) แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการวารสารดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2556)
8	พิจารณาให้กรรมการที่ เป็นผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ กรรมการที่ เป็นผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพราะมีความประพฤติ เสื่อมเสียบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ (กฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2548)
9	พิจารณาให้ความเห็นชอบในการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาในการปฏิบัติงานตามกรอบภารกิจทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบข้อมูลเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
3. คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบดำเนินการดังนี้
  - 3.1 แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามระเบียบต่อไป
  - 3.2 เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเห็นชอบหรือพิจารณา

4. บทบาทในการกำหนดหลักเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
1.	กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นในเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา 34 (2) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553)
2	กำหนดระเบียบให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา มอบอำนาจให้ข้าราชการอื่นในสถานศึกษา (มาตรา 45 (6) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. รับข้อเสนอความเห็นเรื่องการออกระเบียบต่าง ๆ ตามที่กำหนด จากสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา

2. ศึกษากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3. จัดทำร่างระเบียบหรือประกาศต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

4. พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมาย

5. ประกาศใช้ระเบียบ

5. บทบาทในการปฏิบัติตามกฎหมายกฎกระทรวงและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
1	ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและจัดสรรโอกาสให้เด็กเรียนต่อ การศึกษาภาคบังคับ (มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545)
2	ดำเนินการให้เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้เข้าเรียน ในสถานศึกษา (มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545)
3	ดำเนินการให้มีการจัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือเด็กซึ่งไม่สามารถ พึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการศึกษาภาค บังคับด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษา ภาคบังคับ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
3. ทบทวนการปฏิบัติงาน
4. สรุปและนำเสนอผลการปฏิบัติงาน

ข. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด “กศจ.” ที่โอนมาจากคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีดังนี้

(1) พิจารณากำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งการกำหนดจำนวน และอัตราตำแหน่งและเกลี่ยอัตรากำลังให้สอดคล้อง กับนโยบายการบริหารงานบุคคลระเบียบหลักเกณฑ์วิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

(2) พิจารณาให้ความเห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

(3) ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร ในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(4) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(5) ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนา การสร้างเสริมขวัญกำลังใจ การปกป้องคุ้มครองระบบคุณธรรม การจัดสวัสดิการ การยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาของ เขตพื้นที่การศึกษา

(6) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทาง การศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่

(7) จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

(8) จัดทำรายงานประจำปีที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาเพื่อเสนอ ก.ค.ศ.

(9) พิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องการบริหารงานบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ของผู้บริหารของหน่วยงานการศึกษา

(10) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติหรือกฎหมายอื่นหรือตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

จะเห็นได้ว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีขอบข่ายภาระงานที่ยุ่งยากและสลับซับซ้อน เป็นศูนย์กลาง การพัฒนาการศึกษาโดยภาพรวมของจังหวัด หากมีรูปแบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพผ่านการวิจัย ได้มาตรฐานเชื่อถือได้ให้ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสำนักงานส่งเสริมคุณธรรม ความโปร่งใส จะสร้างความศรัทธา และความเชื่อมั่นของผู้ร่วมพัฒนาทางการศึกษาของจังหวัดทุกฝ่าย รวมถึงผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น จึงได้จัดทำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ฉบับนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ศึกษาธิการจังหวัดมีคู่มือในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส
2. เพื่อให้การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และ เป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาอย่างรวดเร็ว (ยกกำลังสอง)
3. เพื่อให้ศึกษาธิการจังหวัดใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการทำงานเป็นสื่อในการประสานงาน ใต้งานที่มีคุณภาพตามกำหนด
4. เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส อย่างถูกต้องชัดเจน เป็นระบบ ระเบียบเรียบร้อย

ขอบเขต

คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้นเป็นคู่มือสำหรับศึกษาธิการจังหวัด โดยมีแนวทางและวิธีปฏิบัติ เพื่อพัฒนางานของ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ปราศจากการทุจริต สร้างความเชื่อมั่น แก่หน่วยงานทางการศึกษา คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และผู้รับบริการ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดประกอบด้วย บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 แนวคิดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส บทที่ 3 คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส บทที่ 4 ตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส บทที่ 5 เกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ความรับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

มีกลุ่มงานประกอบด้วย กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มพัฒนา การศึกษา กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล กลุ่มส่งเสริมการศึกษา เอกชน และหน่วยตรวจสอบภายใน

ขอบข่ายงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

กลุ่มอำนวยการ

- งานธุรการของ กศจ.
- งานราชการประจำทั่วไปและประสานงาน
- งานบริหารทั่วไป
- งานบริหารการเงิน
- งานบัญชี
- งานพัสดุ
- การบริหารงานและการควบคุมภายใน
- งานประชาสัมพันธ์
- อาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและยานพาหนะ
- งานบริหารงานบุคคล
- งานพัฒนาองค์กร

กลุ่มบริหารงานบุคคล

- งานธุรการของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อกศจ.) และคณะทำงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ อกศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย
  - เสนอแนะเกี่ยวกับงานที่กำหนดจำนวนและอัตราตำแหน่งให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานบุคคล ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.
  - เสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาวิทยฐานะ ความดีความชอบ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติ และสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - เสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริม การพัฒนา เสริมสร้าง และปกป้องระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - งานสรรหาบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - พิจารณาเสนอความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัด
  - เสริมสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติและสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - ดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- จัดทำแผนและส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานสถานศึกษา
- จัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ
- จัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงานขั้นต่ำ และเกณฑ์การประเมินผลงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ
- ประเมินคุณภาพการบริหารงานบุคคล และจัดทำรายงานการบริหารงานบุคคลเสนอ อศจ. เพื่อเสนอ กศจ.
- ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และวิชาชีพ

กลุ่มนโยบายและแผน

- งานเลขานุการคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา
  - งานจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัด
  - งานเลขานุการคณะกรรมการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในส่วนของอำนาจหน้าที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเกี่ยวกับภารกิจของกลุ่มนโยบายและแผน
  - งานแผนพัฒนาการศึกษาธิการจังหวัด (แผนระยะปานกลาง)
  - งานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาของจังหวัดประจำปีงบประมาณ
  - งานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณ
  - งานติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาการศึกษา
  - งานวิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณ
  - งานจัดทำส่งเสริม สนับสนุน ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตาม ประเมินผลและรายงาน
  - งานติดตามการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีและงบประมาณอื่น ๆ ที่ได้รับจัดสรรเพื่อให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย
  - งานร่วมกับสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
  - งานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานด้านนโยบายและแผน
- #### กลุ่มพัฒนาการศึกษา
- งานร่วมรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง

- การพัฒนาการศึกษาและคณะทำงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) มอบหมายร่วมกับกลุ่มนโยบายและแผน
- งานดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- งานจัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาและระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพและสามารถให้บริการโดยสะดวก รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
- งานระบบและประสานงานเครือข่ายเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
- งานส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
- งานผลิต พัฒนา และวิจัยเพื่อการศึกษาและระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษา
- งานสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ
- งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา
- งานประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนผู้ที่มีความสามารถพิเศษ
- งานทุนการศึกษา
- งานระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมการศึกษา
- งานส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา
- งานจัดระบบการประสาน สนับสนุน ช่วยเหลือและการรายงานเหตุพิบัติและภาวะวิกฤตทางการศึกษา
- งานส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในสถานศึกษา
- งานส่งเสริม สนับสนุนการให้ความรู้ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในสถานศึกษา
- งานส่งเสริม สนับสนุนโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
- งานส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษาจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
- งานส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬาเพื่อการศึกษา
- งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล

ครอบครัว องค์กรชุมชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม

- งานส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะกิจ เฉพาะรุ่นและเฉพาะพื้นที่

กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

- งานส่งเสริม การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
- งานส่งเสริม สนับสนุนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พระราชปณิธาน พระราชกระแสด้านการศึกษาและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวกับการศึกษา

- งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติและความปรองดอง สมานฉันท์

- งานสร้างจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

- งานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน

กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน

- งานส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน
- งานส่งเสริมการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาเอกชน
- งานดำเนินการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน
- งานดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงกิจการโรงเรียนเอกชน
- งานส่งเสริมการอุดหนุน กองทุนสงเคราะห์และสวัสดิการ
- งานข้อมูลสารสนเทศและแผนสถานศึกษาเอกชน
- งานเลขานุการคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนในระดับจังหวัด

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

- งานปฏิบัติงานสนับสนุนการตรวจราชการ
- งานปฏิบัติบูรณาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
- งานบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์
- งานพัฒนามาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษา
- งานพัฒนาระบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต

หน่วยตรวจสอบภายใน

- การปฏิบัติงานตรวจสอบ
- รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ

- การสอบทานและประเมินผลการควบคุมภายใน
- การสอบทานการปฏิบัติงานด้านบัญชีตามเกณฑ์กรมบัญชีกลาง
- การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณในส่วนของงบลงทุน
- การประเมินผลและการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ศึกษาธิการจังหวัดมีความมั่นใจ ทราบถึงเทคนิคและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ ได้รับความเชื่อมั่นจากหน่วยงานทางการศึกษา คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และประชาชนทั่วไป จนนำไปสู่การเป็นศูนย์กลางการบูรณาการการศึกษา เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจในจังหวัดต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรคุณธรรมและหลักธรรมาภิบาล

แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

1. ความหมายของธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยรากศัพท์ หมายถึง กติกาหรือกฎเกณฑ์การบริหาร การปกครองที่ดีเหมาะสมและเป็นธรรมที่ใช้ในการธำรงรักษาสังคมบ้านเมืองและสังคมอันหมายถึง การจัดการ บริหารทรัพยากร และสังคมที่ดีในทุก ๆ ระดับรวมถึงการจัดระบบองค์กรและกลไกของคณะรัฐมนตรี ส่วนราชการ องค์กรของรัฐ และรัฐบาลที่ไม่ใช่ส่วนราชการ องค์กรของเอกชน ชมรม สมาคมเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ นิติบุคคล เอกชน และภาคประชาสังคม คำว่า ธรรมาภิบาล มีหน่วยงานองค์การและบุคคลต่าง ๆ ให้ความหมายแตกต่างกันไป ดังนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ได้ให้นิยามว่า ธรรมาภิบาล คือ การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และ ฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขมีความรู้รัก สามัคคี และร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะ วิกฤติ ภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรมความโปร่งใส และความร่วมมือ อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทยรัฐธรรมนูญและกระแสโลกยุคปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2542) กล่าวถึงความหมายธรรมรัฐ หรือธรรมาภิบาล ไว้ดังนี้

1. ประชาธิปไตย หมายถึง กระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และ ประชาชน โดยทั่วไปในการที่จะทำให้การบริหารราชการแผ่นดินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

2. ประชาธิปไตย หมายถึง การบริหารหรือการปกครองที่ดี โดยจะมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ความโปร่งใส (Transparency) การตรวจสอบได้ (Accountability) และความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2541) อธิบายว่า ธรรมนูญสากลเป็นคำสนธิระหว่าง คำว่า ธรรมนูญ ซึ่งแปลว่า ความดีหรือเกณฑ์ กับคำว่า อภิบาล ซึ่งแปลว่า บำรุงรักษาปกครอง เมื่อรวมกันเป็นคำว่า ธรรมนูญสากล

อานันท์ ปันยารชุน (2541) กล่าวถึง ธรรมนูญสากล ว่าเป็นผลลัพธ์ของการจัดกิจกรรมซึ่งบุคคลและสถาบันทั่วไป ภาครัฐ และเอกชน มีผลประโยชน์ร่วมกันได้กระทำลงไปในหลายทางมีลักษณะเป็นขบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งอาจนำไปสู่การผสมผสานผลประโยชน์ที่หลากหลายและขัดแย้งกันได้

องค์การสหประชาชาติ หรือ United nations (2541 อ้างถึงใน บุษบง ชัยเจริญวัฒน์, 2546, หน้า 7) ให้ความหมายว่า ธรรมนูญสากล คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน และสังคมอย่างเท่าเทียมกัน และมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงกันได้ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติให้นิยามว่า ธรรมนูญ หมายถึง การดำเนินงานของภาคการเมือง การบริหาร และภาคเศรษฐกิจที่จัดการกิจการของประเทศในทุกระดับ ประกอบด้วยกลไก กระบวนการ และสถาบันต่าง ๆ ที่ประชาชนและกลุ่มสามารถแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ปกป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมายและแสดงความเห็นที่แตกต่างกันบนหลักการของการมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การส่งเสริมหลักนิติธรรม เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดลำดับความสำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมอยู่บนความเห็นพ้องต้องกันทางสังคม และความเสียงของคนยากจน และผู้ด้อยโอกาส ได้รับการพิจารณาในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนา จากความหมายของธรรมนูญสากล นักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความหมายนั้นสรุปได้ว่า ธรรมนูญสากลเป็นการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชน สามารถแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ที่จะปกป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมายและแสดงความเห็นที่แตกต่างกันบนหลักการมีส่วนร่วม มีความโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้มีความรับผิดชอบ ต่อผลที่กระทำ และมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีในการปฏิบัติงานภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ ตอบสนองความต้องการของคนในสังคม มีระบบบริหารราชการที่ดีมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

องค์ประกอบของธรรมนูญสากล

องค์ประกอบของธรรมนูญสากลเป็นเรื่องเกี่ยวกับกรอบ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวทางหรือวิถีปฏิบัติ ในการพิจารณาองค์ประกอบของธรรมนูญสากล ในที่นี้ได้พิจารณาจากการนำแนวนโยบายและหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเพื่อให้เกิดธรรมนูญสากลของหน่วยงานหลักที่มีความสำคัญได้แก่ องค์การระหว่างประเทศ และหน่วยงานราชการของภาครัฐและแนวคิดของนักวิชาการท่านอื่น ๆ ในส่วนของหน่วยราชการของรัฐได้ พิจารณา ถึงสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้แบ่งองค์ประกอบของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีออกเป็น 6 ประการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม เป็นการตรากฎหมายและกฎข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้นโดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

2. หลักคุณธรรม เป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจขยันอดทนมีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส เป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกในการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

4. หลักการมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็นการไต่สวนสาธารณะประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ

5. หลักความรับผิดชอบ เป็นการตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า เป็นการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่จำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนกำหนดองค์ประกอบของธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุมประจำปีระหว่างส่วนราชการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2542 ไว้ดังนี้

1. หลักนิติธรรม หมายถึง กฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีความเป็นธรรม สามารถปกป้องคนดี และลงโทษคนไม่ดีได้ มีการปฏิรู้อย่างสม่ำเสมอเหมาะสมกับสถานการณ์ ยุติธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้

2. หลักคุณธรรม หมายถึง การร้องเรียนหรือร้องทุกข์ในการดำเนินการต่าง ๆ ให้มีคุณภาพชีวิตในสังคมดีขึ้น มีการบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกิดประโยชน์ สังคมมีวินัยอยู่อย่างสันติสุข

3. หลักความโปร่งใส หมายถึง รัฐสำรวจความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ เจ้าหน้าที่ที่มีการใช้ดุลพินิจที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและเปิดเผย

4. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ได้รับผลกระทบเกิดความพึงพอใจ ร่วมแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งคุณภาพของการเข้ามามีส่วนร่วม

5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมาย มีความผิดพลาดที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่และการร้องเรียนที่จำนวนลดลง

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง ผู้รับบริการมีความพึงพอใจและการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพทั้งใน ด้านปริมาณคุณภาพและการประหยัด

กระทรวงมหาดไทย องค์กรประกอบในการเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ของกระทรวงมหาดไทย มีองค์ประกอบ 11 องค์ประกอบ คือ การมีส่วนร่วม ความยั่งยืน สิ่งที่ชอบธรรม ความโปร่งใส ความเป็นธรรมและความเสมอภาค ความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ ความเสมอภาคทางเพศ ความอดทนอดกลั้น หลักนิติธรรม ความรับผิดชอบ และการเป็นผู้กำกับดูแลจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของธรรมาภิบาลที่เสนอโดยกระทรวงมหาดไทยเน้นไปทางด้านการบริหาร การปกครอง การพัฒนา และการกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นสายงานที่กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบโดยตรง

1. การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการมีส่วนร่วมของทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มและพลังการทำงานที่สอดประสานกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการให้บริการแก่ประชาชน

2. ความยั่งยืน (Sustainability) มีการบริหารงานที่อยู่บนหลักการของความสมดุลทั้งในเมืองและชนบท ระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ

3. ประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ชอบธรรม (Legitimacy) และให้การยอมรับ (Acceptance) การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ประชาชนพร้อมที่จะยอมสูญเสียประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

4. มีความโปร่งใส (Transparency) ข้อมูลต่าง ๆ ต้องตรงกับข้อเท็จจริงของการดำเนินการและสามารถตรวจสอบได้ มีการดำเนินการที่เปิดเผย ชัดเจน และเป็นไปตามที่กำหนดไว้

5. ส่งเสริมความเป็นธรรม (Equity) และความเสมอภาค (Equality) มีการกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกันไม่มีการเลือกปฏิบัติ และมีระบบการรับเรื่องร้องทุกข์

6. มีความสามารถที่จะพัฒนาทรัพยากรและวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เจ้าหน้าที่ของทุกหน่วยงานจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะ เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้กับการทำงานได้และมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกหน่วยงานยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

7. ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ (Promoting gender balance) เปิดโอกาสให้สตรีทั้งในเมืองและในชนบท เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคมในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น

8. การอดทนอดกลั้น (Tolerance) และการยอมรับ (Acceptance) ต่อทัศนคติที่หลากหลาย (Diverse perspectives) รวมทั้งต้องยุติข้อขัดแย้งด้วยเหตุผล หากจุดร่วมที่ทุกฝ่ายยอมรับว่าร่วมกันได้

9. การดำเนินการตามหลักนิติธรรม (Operating rule of law) พัฒนาปรับปรุง แก้ไขและเพิ่มเติมกฎหมายให้มีความทันสมัย เป็นธรรม

10. ความรับผิดชอบ (Accountability) เจ้าหน้าที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานจะเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการประเมินความสำเร็จของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่

11. การเป็นผู้กำกับดูแล (Regulator) แทนการควบคุม โอนงานบางอย่างไปให้องค์กรท้องถิ่น ซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนที่สุด หรือบางอย่างก็ต้องแปรรูปให้เอกชนดำเนินการแทน

เจริญ เจริญกุล (2552, หน้า 15) ได้แสดงทัศนคติให้เห็นว่าหลักธรรมาภิบาลมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. คุณค่าจริยธรรม (Ethical values) หมายถึง การปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจ (Code of corporate conduct) และจริยธรรมของพนักงาน (Code of ethics)

2. การเปิดใจกว้าง (Openness) หมายถึง การเปิดเผยต่อผู้มีส่วนได้เสียและผู้รับประโยชน์ ในเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจและการปฏิบัติ (Decision-making process and actions) ที่ได้กระทำไปให้ทราบโดยทั่วกันมากที่สุดที่จะทำได้ ซึ่งรวมถึงการเปิดใจกว้างในการยอมรับให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติการของตนเองอย่างละเอียดได้ด้วย

3. ความยุติธรรม (Fairness) หมายถึง ผู้ถือหุ้น หรือผู้มีส่วนได้เสียจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีกลไกป้องกันมิให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบกันอย่างไม่เป็นธรรม

4. ความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การเปิดเผยการดำเนินงานและรายงานทางการเงินของกิจการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน พอเพียง มีความชัดเจนและเรียบง่าย

5. ความรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง กระบวนการ วิธีปฏิบัติซึ่งมีความรับผิดชอบต่อสาธารณชนในการตัดสินใจและการกระทำโดยเสนอตัวเองให้มีการตรวจสอบอย่างละเอียดได้ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ ที่มีความเหมาะสม

6. ระบบควบคุมภายในดี (Good system of control) หมายถึง องค์กรมีมาตรฐานการควบคุมภายในที่มีระเบียบแบบแผนที่สามารถป้องกันความเสี่ยงได้ โดยมีทั้งการควบคุมแบบป้องกัน (Preventive) การควบคุมแบบค้นพบ (Detective control) การควบคุมแบบแก้ไข (Corrective control) และการควบคุม

แบบส่งเสริม (Directive control) พร้อมภายใต้เงื่อนไขค่าใช้จ่ายของการควบคุมมีไม่มากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีระบบควบคุมภายในนั้น

7. ความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ (Efficiency and effectiveness) หมายถึง องค์การที่มีธรรมาภิบาลพร้อม ควรต้องมีกลไกการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และสามารถทำงานให้เกิดประสิทธิผลอย่างน้อยในระดับหนึ่งที่ได้คาดหวังไว้

8. การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance with applicable laws and regulations) หมายถึง องค์การที่มีธรรมาภิบาลต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของภาครัฐที่กำหนดไว้ โดยพยายามไม่ปายเปียงหรือหลีกเลี่ยงหรือหลบกฎหมายอย่างร้ายจริยธรรม

อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2546 ได้มีการยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวพร้อมทั้งออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อให้มีผลบังคับใช้แทนซึ่งแนวคิดเรื่องการบริหารจัดการที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาฯ ฉบับใหม่ได้ขยายกรอบความคิดจากเดิมที่ให้ความสำคัญกับ 6 หลักดังกล่าวข้างต้น ให้ครอบคลุมในเรื่องการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งรวมถึงการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) และการจัดการความรู้ (Knowledge management) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการทำงานของข้าราชการ เพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ, 2548, หน้า1) ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 7 ประการดังนี้

1. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
2. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
3. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
4. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
5. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
6. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
7. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

ภายหลังการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ร่วมกับสถาบันพระปกเกล้า ทำการศึกษาโครงการพัฒนาดัชนีชี้วัดการพัฒนาระบบราชการภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยเนื้อหาของพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าวสามารถแจ้งเป็นองค์ประกอบของดัชนีวัดผลการดำเนินงานได้ 10 องค์ประกอบ โดยเป็นองค์ประกอบที่อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดหลักการบริหารจัดการที่ดี 6 หลักการ และหลักการบริหารรัฐกิจแนวใหม่อีก 4 องค์ประกอบรวมเป็น 10 องค์ประกอบหรือเรียกว่า หลักทศธรรม ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส

หลักความร่วมมือร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หลักการบริหารจัดการ หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และหลักเทคโนโลยีสารสนเทศ (ปารีชาติ เทพอารักษ์ และอมรราวรณ ทิวถนอม, หน้า 79-80)

ดังนี้ จากข้อมูลที่น่าเสนอนั้น องค์กรประกอบของธรรมาภิบาล สามารถเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่เด่นชัดที่สร้างให้เกิดธรรมาภิบาลในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งที่เป็นงานธุรกิจบริการรวมถึงภาคการศึกษานั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 6 ประการ คือ 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักการมีส่วนร่วม 4. หลักความโปร่งใส 5. หลักความรับผิดชอบ 6. หลักความคุ้มค่า

แนวคิดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในองค์กร

การดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใส และมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)”

การประเมิน ITA ได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันมีการขยายขอบเขตและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2564 โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

ต่อมาในปี พ.ศ. 2561 สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ศึกษาทบทวนรายละเอียดแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการออกแบบการขับเคลื่อนการประเมินอย่างเป็นระบบ ลดภาระของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดการใช้จ่ายงบประมาณและเพิ่มประสิทธิภาพของการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ประกอบกับได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment System : ITAS) ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ทันสมัย สามารถบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและทำให้การดำเนินงานประเมินสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ การประเมินรูปแบบใหม่นี้ได้เริ่มทดลองใช้นำร่องในการประเมินสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และใช้ในการประเมินหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศอย่างเป็นทางการเป็นมาตรฐานเดียวกันในปีงบประมาณ

พ.ศ. 2562 ที่ผ่านมา และประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทำให้หน่วยงานภาครัฐหันมาให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีคุณธรรมทั้งการบริหารงานภายในหน่วยงาน และการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มารับบริการ ประชาชน และสังคม รวมไปถึงกระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญต่อข้อมูลต่าง ๆ ที่จะต้องมีการเปิดเผยต่อสาธารณชนอีกด้วย

จากความสำคัญของการประเมิน ITA ข้างต้น ทำให้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 – 2580) ได้นำผลการประเมิน ITA ไปกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนแม่บท โดยในระยะแรก (พ.ศ. 2561 – 2565) กำหนดค่าเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (85 คะแนนขึ้นไป) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ผลการประเมิน ITA ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency: ITA) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา ซึ่งมีผลการประเมินฯ ในภาพรวม ดังนี้ (คะแนนเต็มร้อยละ 100)

ปีงบประมาณ	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
คะแนน ITA	72.75	78.90	77.84	83.80	86.50	87.96

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 87.96 จากคะแนนเต็ม 100 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 542 ของ 8,058 หน่วยงานทั้งหมด อยู่ในอันดับที่ 17 ของ 60 กระทรวงศึกษาที่เข้าร่วมประเมินฯ และอยู่ในอันดับที่ 7 ของ 11 ส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการที่เข้าร่วมการประเมินฯ ถือว่าคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานระดับสูงมาก รายละเอียดในแต่ละตัวชี้วัดจำแนกได้ดังนี้

1) ตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ร้อยละ 88.48	}	(IIT)
2) ตัวชี้วัดการใช้งบประมาณ ร้อยละ 77.47		
3) ตัวชี้วัดการใช้อำนาจ ร้อยละ 82.26		
4) ตัวชี้วัดการใช้ทรัพย์สินของราชการ ร้อยละ 77.09		
5) ตัวชี้วัดการแก้ไขปัญหาการทุจริต ร้อยละ 75.32		
6) ตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน ร้อยละ 86.29	}	(EIT)
7) ตัวชี้วัดที่ 7 ประสิทธิภาพการสื่อสาร ร้อยละ 86.94		
8) ตัวชี้วัดที่ 8 การปรับปรุงการทำงาน ร้อยละ 81.67		

9) ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล ร้อยละ 92.14	}	(OIT)
10) ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต ร้อยละ 92.14		

โดยผู้ประเมินฯ มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส ดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจากผลการประเมิน ดังนี้

- 1) ควรตรวจสอบและลงโทษทางวินัยต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำการทุจริตอย่างจริงจัง
- 2) กลุ่มงานตรวจสอบของหน่วยงานควรมีความเป็นอิสระ ไม่ถูกแทรกแซงปราศจากอคติ ความเป็นกลาง และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์
- 3) ในการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานควรมีช่องทางที่หลากหลาย เข้าถึงง่ายมีการพัฒนาการดำเนินงาน/การให้การบริหารของหน่วยงาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้มารับบริการมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน การบริการให้เกิดความโปร่งใสมีการปรับปรุงวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานให้ดีขึ้น
- 4) ควรกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการตรวจสอบในภาพรวมของหน่วยงาน โดยเพิ่มเติมในส่วนของคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบหมายอำนาจที่เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ในภาพรวม มีกรอบแนวทางการตรวจสอบที่มีรายละเอียดของวิธีการตรวจสอบและขั้นตอนการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานในทุกภารกิจ รวมถึงกลไกการกำกับติดตามกระบวนการตรวจสอบในภาพรวมอย่างชัดเจน

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ที่หน่วยงานทั่วประเทศจะต้องดำเนินการ โดยในปัจจุบันมีส่วนราชการและหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินดังกล่าว ได้แก่ กรมหรือเทียบเท่า องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ในสังกัดกระทรวง หน่วยงานของรัฐที่ไม่สังกัดกระทรวง หน่วยงานของรัฐที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การอิสระ องค์การอัยการ ศาล (หน่วยงานตุลาการ) และหน่วยงานในสังกัดรัฐสภาและหน่วยงานภาครัฐที่มีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา (ในกำกับของรัฐ) และกองทุน (นิติบุคคล) นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่นำการประเมิน ITA ไปขยายผลสู่หน่วยงานในสังกัด เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ขยายผลโดยการนำไปประเมินกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำไปประเมินกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 225 เขต และขยายการประเมินไปสู่โรงเรียน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค จำนวน 96 หน่วยงาน ประกอบด้วยสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวน 18 หน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 77 หน่วยงาน และศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 1 หน่วยงาน การนำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ไปขยายผล เพื่อ

ดำเนินการประเมินกับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนับเป็นการส่งเสริมกลไกการขับเคลื่อนการบริหารราชการที่มีธรรมาภิบาลของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินฯ สามารถนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและการให้บริการให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงานปลัดกระทรวงได้อนุมัติหลักการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยใช้แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ตามคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ทั้งนี้ให้ทุกสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวม 95 หน่วยงาน เข้าร่วมการประเมินฯ ในครั้งนี้

จากการศึกษาค้นคว้าของ มกราพันธ์ จุฑะรสก และศุภร์ใจ เจริญสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในองค์กร โดยระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) โดยดำเนินการวิจัย 3 ระยะ คือระยะที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพการณ์ กระบวนการเรียนรู้และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในสภาพจริง และระยะที่ 3 การสังเคราะห์รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในองค์กร เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในองค์กร ประกอบด้วย รูปแบบเชิงโครงสร้างและรูปแบบเชิงกระบวนการ โดยรูปแบบเชิงโครงสร้างมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนานโยบายด้านคุณธรรม จริยธรรมในองค์กร 2) การสร้างความเข้าใจแนวนโยบายด้านคุณธรรม จริยธรรมขององค์กร 3) การถอดประสบการณ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง 4) การนำแนวนโยบายสู่การปฏิบัติตามบริบท ภูมิสังคม 5) การประเมินผลคุณภาพการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในองค์กร และ 6) การขับเคลื่อนขยายเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กร ส่วนรูปแบบเชิงกระบวนการ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวนโยบาย 2) สร้างเจตคติที่ดีต่อแนวนโยบายองค์กรคุณธรรม จริยธรรม 3) แลกเปลี่ยนประสบการณ์จริงภายใต้ชุมชนร่วมมือกันเรียนรู้ 4) ขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้ทีมแกนนำชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ 5) ประเมินผลโดยอาศัยการสะท้อนคิดร่วมกันภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้เป็นทีม ใช้การถอดบทเรียนอย่างต่อเนื่องใช้ผู้ประเมินหลายฝ่าย หลายวิธี หลายช่วงเวลา และ 6) ถ่ายทอดประสบการณ์ (2562 : บทคัดย่อ)

บทที่ 3

คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ประกอบด้วย หลักธรรมาภิบาล 6 หลัก โดยบูรณาการกับแนวทางตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ด้วยการสร้างรูปแบบการบริหารครอบคลุมบทบาทอำนาจหน้าที่ โดยกำหนดแนวปฏิบัติ วิธีปฏิบัติในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลและแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หลักนิติธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวปฏิบัติตามหลักนิติธรรม สำหรับการบริหาร ดังนี้

- 1.1 การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน
- 1.2 การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน
- 1.3 การสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวทางเดียวกัน
- 1.4 การสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดรายละเอียดของวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของหลักนิติธรรม ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
1. การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดหาซื้อตำราหนังสือ เอกสาร คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน 2. มอบหมายบุคลากรผู้ปฏิบัติงานดาวน์โหลดตำรา หนังสือ เอกสาร คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง 3. ส่งบุคลากรเข้าอบรมในหน่วยงานที่จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
	<p>4. การประชุมประจำเดือนจัดให้มีวาระเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย/แนวทางปฏิบัติที่ต้องใช้ปฏิบัติงานประจำ ให้ทุกคนถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด</p> <p>5. ให้จัดทำรายงานการประชุม เพื่อใช้เป็นหลักฐานของทางราชการ</p>
<p>2. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน</p>	<p>1. ประชุมวางแผนจัดบุคลากรลงโครงสร้าง/จัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่ตามโครงการ</p> <p>2. แจกเวียนคำสั่งทุกคำสั่งให้บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกคนทราบและถือปฏิบัติตามคำสั่ง</p> <p>3. แจกเวียนหนังสือราชการที่เกี่ยวข้องกับระเบียบ/กฎหมายแนวทางการปฏิบัติที่ต้องใช้ปฏิบัติงานประจำทราบและถือปฏิบัติ</p> <p>4. จัดให้มีสถานที่/บอร์ดประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร</p> <p>5. จัดให้มีเว็บไซต์/Facebook ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร</p>
<p>3. การสร้างความเข้าใจเรื่องกฎระเบียบ ให้เป็นแนวเดียวกัน</p>	<p>1. จัดหาให้มีเอกสาร ตำรา หนังสือที่เกี่ยวข้องกับกฎ ระเบียบที่ใช้ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด</p> <p>2. การประชุมทุกครั้งมีการเน้นย้ำ เรื่องการใช้ กฎ ระเบียบ ในการปฏิบัติงาน และร่วมวิเคราะห์ถึงผลดี ของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานที่กำหนดไว้ และต้องใช้อย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติกับผู้รับบริการทุกคน</p> <p>3. สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้าประชุม /อบรม เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน</p> <p>4. กำหนดให้มีการแนบกฎหมายระเบียบในการเสนอลงนามในเรื่องที่อ้างอิงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>5. แจกเวียนรายงานการประชุมให้บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกท่านทราบและถือปฏิบัติตามมติที่ประชุม</p>
<p>4. การสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง</p>	<p>1. จัดหาให้มีเอกสาร ตำรา หนังสือ ที่เกี่ยวข้องกับ กฎ ระเบียบ ที่ใช้ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด</p> <p>2. การประชุมทุกครั้งมีการเน้นย้ำ เรื่องการใช้ กฎ ระเบียบ ในการปฏิบัติงาน และร่วมวิเคราะห์ถึงผลดี ผลเสีย ของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานที่กำหนดไว้</p>

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
	<p>3. สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้าประชุม/อบรม เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน</p> <p>4. กำหนดให้มีการแนบกฎหมายระเบียบในการเสนอลงนามในเรื่องที่ต้องอ้างอิงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>5. จัดให้มีการประชุมภายในแต่ละกลุ่ม พร้อมจัดทำรายงานการประชุมด้วยทุกครั้ง</p>

2. หลักคุณธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักคุณธรรมสำหรับ การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนี้

2.1 การส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

2.2 การจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำในการให้บริการของ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2.3 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีคุณธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดรายละเอียดของวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของหลัก คุณธรรม ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
1. การส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง	1. กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องยึดจรรยาบรรณของครู วินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎ ระเบียบของ ก.ค.ศ. อย่างเคร่งครัด 2. ร่วมกันกำหนดและแจ้งแนวทางการประพฤติ การปฏิบัติตัวแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ทุกคน โดยยึดแนวของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) และจรรยาบรรณของคุรุสภา 3. มีการนำเรื่องคุณธรรมเข้าเป็นวาระการประชุมประจำเดือน 4. มีการตักเตือนด้วยวาจาเมื่อมีความประพฤติไม่เหมาะสม 5. ยกย่องชมเชยบุคลากรที่มีความประพฤติดี การปฏิบัติตัวเหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีในองค์กร
2. การจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	1. จัดให้ทำกล่อง / ตู้รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำแนะนำในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 2. จัดให้มี เว็บไซต์ /Facebook ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ใช้เป็นเพิ่มช่องทางในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำแนะนำในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 3. ผู้รับบริการสามารถให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ในการให้ ผู้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ต่อศึกษาธิการจังหวัดได้ทุกคนอย่างเสมอภาค

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
	<p>4. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานจัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการตามกิจกรรมที่รับผิดชอบ</p> <p>5. นำข้อมูลและข้อเสนอแนะจากแบบสำรวจความพึงพอใจมาใช้ในการปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรม</p>
<p>3. การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด</p>	<p>1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมอันดี</p> <p>2. มอบหมายให้มีการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วยแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ โบว์ชัวร์ เว็บไซต์ Facebook Line</p> <p>3. กำหนดให้มีการจัดกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม เพื่อให้หน่วยงานเครือข่ายมีส่วนร่วมกิจกรรม</p> <p>4. สนับสนุนบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมด้านคุณธรรมกับหน่วยงานเครือข่าย</p> <p>5. เมื่อสิ้นสุดกิจกรรม/โครงการมีการสรุป และรายงานผล</p>

3. หลักความโปร่งใส สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความโปร่งใส สำหรับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนี้

- 3.1 การเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน
- 3.2 การประชาสัมพันธ์
- 3.3 การเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ
- 3.4 การเปิดเผยการบริหารงานบุคคล
- 3.5 การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต
- 3.6 การประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร
- 3.7 การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต
- 3.8 การสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต

โดยกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของความโปร่งใส ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
1. การเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แสดงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ข้อมูลการแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ข้อมูลเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด 2. มีการเปิดเผยข้อมูลผู้บริหาร ข้อมูล ชื่อ – นามสกุล และตำแหน่งของผู้บริหารสูงสุดและรองผู้บริหารสูงสุด 3. จัดทำแผนประชาสัมพันธ์และดำเนินการเปิดเผยแผนการขับเคลื่อนหน่วยงาน ข้อมูลเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาหน่วยงานซึ่งมีระยะของแผนมากกว่า 1 ปี พร้อมรายละเอียด ทั้งนี้ จะต้องครอบคลุมปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ 4. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการติดต่อหน่วยงาน อย่างน้อยจะต้องประกอบด้วย 1) ที่อยู่ 2) หมายเลขโทรศัพท์ 3) หมายเลขโทรสาร 4) ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) 5) แผนที่ตั้งหน่วยงาน 5. ประชาสัมพันธ์กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรี
2. การประชาสัมพันธ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำข่าวประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
	<p>จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. มีการปฏิสัมพันธ์ข้อมูล สร้างช่องทางที่ผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถสอบถามข้อมูลหรือข้อกังวลสงสัย และหน่วยงานสามารถตอบข้อสอบถามหรือสื่อสารโต้ตอบกันได้ โดยจะต้องเป็นช่องทางผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน 3. มีกิจกรรมเข้าร่วมกับชุมชน หน่วยงาน และองค์กรหลัก 4. สร้างช่องทางการเชื่อมโยงไปสู่เครือข่ายสังคมออนไลน์ของหน่วยงาน เช่น Facebook, Twitter, Instagram หรือ Line เป็นต้น โดยจะต้องเป็นช่องทางผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน 5. ประชาสัมพันธ์มาตรฐานการปฏิบัติงาน ข้อมูลเกี่ยวกับคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พร้อมรายละเอียด
<p>3. การเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เปิดเผยแผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุ ข้อมูลแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี พร้อมรายละเอียด ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ 2. ประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการหาพัสดุตามที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ 3. สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุรายเดือน สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างตามแบบ สขร.1 ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ 4. รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ข้อมูลสรุปการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งนี้ อย่างน้อยจะต้องมีข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ 5. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุประจำปี สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหาพัสดุประจำปี ทั้งนี้ อย่างน้อยจะต้องมีข้อมูลของปีที่ผ่านมา
<p>4. การเปิดเผยการบริหารงานบุคคล</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เปิดเผยนโยบายหรือทิศทางของหน่วยงานเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีความโปร่งใส สอดคล้องกับการขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงาน

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
	<p>และทิศทางการปฏิรูปประเทศ</p> <p>2. เปิดเผยขั้นตอนการดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล ได้แก่ วางแผนกำลังคน การสรรหาคนดีคนเก่ง เพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงาน การพัฒนาบุคลากร การสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร การประเมินผล การปฏิบัติงาน การส่งเสริมจริยธรรมและรักษาวินัยของบุคลากรในหน่วยงาน</p> <p>3. กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นไปตามกฎระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักเกณฑ์และการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร หลักเกณฑ์การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร หลักเกณฑ์การพัฒนาบุคลากร</p> <p>4. เปิดเผยข้อมูลการดำเนินการในฐานะเลขานุการ กศจ. และ อศจ. โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจัดทำข้อมูลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษาเฉพาะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อศจ. ตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนดเพื่อเสนอ อศจ. และ กศจ. และเสร็จสิ้นขั้นตอนการพิจารณาแล้วประชาสัมพันธ์ จัดส่งรายงานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เฉพาะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อศจ. และ กศจ. ให้ ก.ค.ศ. และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทราบ</p> <p>5. เปิดเผยข้อมูลการดำเนินการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งร่างบรรจุตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 53 โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรวจสอบเอกสารหลักฐานอย่างละเอียดถี่ถ้วนให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ก.ค.ศ. กำหนด นำเสนอ อศจ. และ กศจ. พิจารณา เมื่อศึกษาธิการจังหวัดลงนามในฐานะผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งบรรจุและแต่งตั้งแล้วเปิดเผยข้อมูลและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรายงาน ก.ค.ศ. จัดทำรายงานสำนักงาน ก.ค.ศ.</p>
5. การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต	<p>1. จัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับรายละเอียดการจัดการต่อเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>2. สร้างช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริต ส่วนที่ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่</p>

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
	<p>ของหน่วยงาน โดยจะต้องเป็นช่องทางผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p> <p>3. เปิดเผยข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตประจำปี สรุปรายงานและประเภทเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน อย่างน้อยจะต้องมีข้อมูลของปีที่ผ่านมา</p> <p>4. สร้างช่องทางการรับฟังความคิดเห็น สรุปรายงานและประเภทเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ทั้งนี้ อย่างน้อยจะต้องมีข้อมูลของปีที่ผ่านมา</p> <p>5. จัดให้มีกิจกรรม/โครงการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต</p>
6. การประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร	<p>1. ศึกษาธิการจังหวัดประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร เป็นการแสดงเจตนารมณ์คำมั่นของผู้บริหารสูงสุดคนปัจจุบันว่าจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล</p> <p>2. ศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมให้ความสำคัญกับการปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยเน้นย้ำทุกครั้งที่มีการประชุมข้าราชการและบุคลากรทุกคน</p> <p>3. จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>4. ให้มีการประชุมพัฒนาองค์กร (OD) เมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพื่อทบทวนพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของทุกภาคส่วน</p> <p>5. ให้ทุกกลุ่มงานจัดทำสรุปผลการปฏิบัติงานของแต่ละเดือนและแผนการปฏิบัติงานในเดือนถัดไปนำเสนอในการประชุมประจำเดือน</p>
7. การจัดทำแผนแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต	<p>1. จัดทำข้อมูลแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตประจำปี</p> <p>2. รายงานการกำกับติดตามการดำเนินการป้องกันการทุจริตรอบ 6 เดือน ข้อมูลการกำกับติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันการทุจริตประจำปี รอบ 6 เดือน เสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>3. จัดทำข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันการทุจริตประจำปี เสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>4. ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมในการดำเนินงาน โดยกำหนดเป็นขั้นตอนวิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง</p>

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
	<p>5. มีการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ โดยกำหนดเป็นแนวปฏิบัติของหน่วยงาน ได้แก่ การกำหนดขั้นตอน วิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่</p>
<p>8. การสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต</p>	<p>1. กำหนดมาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ</p> <p>2. กำหนดมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ</p> <p>3. กำหนดมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>4. กำหนดมาตรการป้องกันการรับสินบน แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการรับสินบน</p> <p>5. กำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</p>

4. หลักการมีส่วนร่วม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังต่อไปนี้

- 4.1 การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
- 4.2 การกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย
- 4.3 การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน

โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของหลักการมีส่วนร่วม ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
1. การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 2. จัดให้มีการสัมมนา กศจ. อกศจ. ทุกคณะร่วมกันอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 3. ประชุมเจ้าหน้าที่ที่ร่วมวางแผนก่อนดำเนินการตามคำสั่งทุกครั้ง 4. ขอความร่วมมือเครือข่ายเข้ามาร่วมพัฒนาการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยให้ใช้งบประมาณของเครือข่ายและองค์กรที่เกี่ยวข้อง 5. สรุปพร้อมรายงานผลการจัดกิจกรรมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเป็นระยะ
2. การกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดให้มีทะเบียนหน่วยงานภาคีเครือข่ายชัดเจน 2. ผู้บริหารและบุคลากรเข้าร่วมวางแผนการประสานงานของเครือข่ายเพื่อขอความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัด 3. วางแผนกำหนดกิจกรรม/โครงการ ในการจัดกิจกรรมให้หน่วยงานภาคีเครือข่าย โดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 4. ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานภาคีเครือข่าย 5. สรุปและรายงานการจัดกิจกรรม
3. การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสำนักงาน และแผนปฏิบัติราชการประจำปี 2. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภายในสำนักงาน 3. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมปฏิบัติงานและช่วยเหลือสนับสนุนในการพัฒนาสำนักงานตามกลยุทธ์ 4. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
	และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงาน 5. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จ ของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

5. หลักความรับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความรับผิดชอบ สำหรับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนี้

5.1 การสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

5.2 การสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อองค์กร

5.3 การสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของ หลักความรับผิดชอบ ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
1. การสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีคำสั่งมอบหมายงานอย่างชัดเจน 2. มีการแจ้งเวียนคำสั่งมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบทราบทุกครั้งหรือมีการประชุมชี้แจงคำสั่งมอบหมายงาน 3. มีการประชุมประจำเดือน/ประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน 4. บุคลากรทุกคนปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มอบหมายให้อย่างเต็มความรู้ความสามารถ และเต็มเวลา 5. การประชุมประจำเดือน เน้นย้ำเรื่องความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และรับผิดชอบต่อหน้าที่
2. การสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อองค์กร	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการแจ้งเตือนข้อดีและข้อจำกัดของผลที่เกิดกับองค์กรจากความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย 2. ให้มีการสำรวจความพร้อมวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนก่อนเริ่มงานวันแรกของสัปดาห์ 3. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยสำหรับใช้ในการปฏิบัติงาน 4. ในการประชุมประจำเดือน เน้นย้ำเรื่องความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และรับผิดชอบต่อหน้าที่ 5. จัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน
3. การสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามคุณภาพของผลงาน 2. เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมหรือเสนอแนวคิดในงานของตนเองได้ 3. ให้คำชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาทุกครั้งที่มีโอกาสตามความเหมาะสม 4. จัดทำกิจกรรมโครงการพัฒนาบุคลากร 5. ผู้บริหารแนะนำแนวทางที่ถูกต้องในการปฏิบัติงานและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง

6. หลักความคุ้มค่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความคุ้มค่า สำหรับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนี้

6.1 การสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า

6.2 การส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีประกอบการปฏิบัติงาน

6.3 การมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน

โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของหลักความคุ้มค่า ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
1. การสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดมาตรการประหยัดร่วมกัน 2. ประกาศมาตรการ/แจ้งเวียนทุกคนทราบและถือปฏิบัติตามมาตรการ 3. มอบหมายผู้ดูแล บำรุงรักษา ครุภัณฑ์ วัสดุและอุปกรณ์ 4. จัดให้มีวาระการประชุมเกี่ยวกับมาตรการประหยัดพลังงาน 5. มีการรณรงค์การประหยัดพลังงาน
2. การส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีประกอบการปฏิบัติงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงพร้อมกระจายสัญญาณ WIFI โดยทั่ว 2. จัดหา/พัฒนา วัสดุอุปกรณ์ด้านคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัย 3. ติดตั้งโปรแกรมระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ภายในสำนักงาน 4. พัฒนาระบบการสื่อสารภายในและภายนอกให้ทันสมัย 5. มีเว็บไซต์ Facebook ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
3. การวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ร่วมกัน 2. ให้จัดทำแผนพัฒนาองค์กร ระยะปานกลาง 3-5 ปี 3. ให้จัดทำแผนปฏิบัติการทุกปีงบประมาณ 4. มีการสรุปรายงานผลการจัดกิจกรรม/โครงการ 5. มีการรายงานการประเมินตนเอง

บทที่ 4
ตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการบริหาร ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินผล ซึ่งบทที่ 4 เป็นเรื่อง ตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จึงกำหนดตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หลักนิติธรรม

แนวทาง	ตัวชี้วัด
1. การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
2. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
3. การสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวเดียวกัน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
4. การสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

2. หลักคุณธรรม

แนวทาง	ตัวชี้วัด
1. การส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
2. การจัดให้มีระบบแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำในการบริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีคุณธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

3. หลักความโปร่งใส

แนวทาง	ตัวชี้วัด
1. การเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
2. การประชาสัมพันธ์	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
3. การเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
4. การเปิดเผยการบริหารงานบุคคล	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
5. การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
6. การประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
7. การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
8. การสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

4. หลักการมีส่วนร่วม

แนวทาง	ตัวชี้วัด
1. การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
2. การกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
3. การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

5. หลักความรับผิดชอบ

แนวทาง	ตัวชี้วัด
1. การสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
2. การสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อองค์กร	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
3. การสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

6. หลักความคุ้มค่า

แนวทาง	ตัวชี้วัด
1. การสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
2. การส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
3. การวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูล
ประกอบการประเมินผลตามตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณาของตัวชี้วัด

ตามที่มีแนวทาง วิธีปฏิบัติในการบริหาร แนวทางการประเมินผล เกณฑ์การประเมินผลของการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนั้นเพื่อให้การประเมินผลตามตัวชี้วัด และเป็นการตัดสินใจว่าการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ต้องพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร จึงต้องมีหลักฐานร่องรอยข้อมูลประกอบการประเมินผลตามตัวชี้วัด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. หลักนิติธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักนิติธรรมในการบริหารดังต่อไปนี้

- 1.1 การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน
- 1.2 การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน
- 1.3 การสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวเดียวกัน
- 1.4 การสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้

ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. วาระการประชุม/รายงานผลการประชุมเกี่ยวกับเรื่องกฎหมาย ระเบียบและแนวทางที่ผู้อำนวยการ บุคลากรทางการศึกษาไปเข้าร่วมประชุม
2. วาระการประชุม/รายงานการประชุมเกี่ยวกับเรื่องกฎหมาย ระเบียบและแนวทางของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
3. หนังสือ/เอกสารราชการเกี่ยวกับระเบียบด้านการเงินและพัสดุที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจัดซื้อจัดหาไว้สำหรับให้ผู้รับผิดชอบศึกษาค้นคว้า
4. เอกสารการแจ้งเวียนสำหรับบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทราบ
5. วาระประชุม/รายงานการประชุมของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
6. บอร์ดสำหรับการประชาสัมพันธ์
7. รายงานความพึงพอใจของผู้รับบริการ
8. รูปภาพการจัดกิจกรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2. หลักคุณธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักคุณธรรมในการบริหาร ดังต่อไปนี้

2.1 การส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

2.2 การจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำในการให้บริการของ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2.3 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีคุณธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. จรรยาบรรณครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. วินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. รายงานการประชุมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
4. รูปแบบการรับ - ส่งข้อมูลข่าวสาร เช่น เว็บไซต์, Facebook, Line, YouTube, เอกสารแผ่นพับ
5. สรุปผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ
6. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณปัจจุบัน
7. รายงานผลการจัดกิจกรรม
8. รายงานความพึงพอใจของการจัดกิจกรรม
9. รูปภาพการจัดกิจกรรม
10. กิจกรรมด้านคุณธรรม

3. หลักความโปร่งใส สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความโปร่งใสในการบริหาร ดังต่อไปนี้

3.1 การเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน

3.2 การประชาสัมพันธ์

3.3 การเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ

3.4 การเปิดเผยการบริหารงานบุคคล

3.5 การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

3.6 การประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร

3.7 การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต

3.8 การสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. รายงานผลการจัดกิจกรรม

2. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณปัจจุบัน

3. คู่มือการปฏิบัติงาน/คู่มือการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้

4. บอร์ดประชาสัมพันธ์
5. เว็บไซต์, Facebook, Line, YouTube, เอกสารแผ่นพับ
6. โครงสร้างการบริหาร
7. คำสั่งการแบ่งหน้าที่ราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
8. การประชุมประจำเดือน/รายงานการประชุม
9. การประชุมการจัดกิจกรรม/โครงการ
10. ระบบอินเทอร์เน็ต/สัญญาณ WIFI โดยรอบบริเวณของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
11. ร่องรอยการส่งบุคลากรเข้าอบรมการสัมมนา
12. รายงานการประเมินตนเอง
13. ป้ายหรือสิ่งที่แสดงวัน เวลา การให้บริการ
14. แผน/ผลการปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา
15. สรุปผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณปัจจุบัน
16. รายงานความพึงพอใจ
17. คำสั่งแต่งตั้งผู้นิเทศงานภายในสำนักงาน
18. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง
19. เอกสารรายงานด้านการเงินและการบัญชี ด้านการพัสดุ ด้านแผนงานและโครงการและรายงานข้อมูลต่างๆ
20. รูปภาพการจัดกิจกรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

4. หลักความมีส่วนร่วม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความมีส่วนร่วมในการบริหาร ดังต่อไปนี้

- 4.1 การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
- 4.2 การกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย
- 4.3 การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. คำสั่งมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารงานและคำสั่งมอบหมายงานตามกิจกรรมโครงการต่าง ๆ
2. เอกสารการแจ้งเวียนหนังสือราชการภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและภายนอก
3. รายงานการประชุมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
4. สมุดลงเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
5. วัสดุอุปกรณ์ของทางราชการอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
6. แผนของงบประมาณประจำปี/เอกสารและในระบบคอมพิวเตอร์

7. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
8. สรุปผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ/รายไตรมาส/เอกสารงานแผนงานด้านการรายงานต้นสังกัดและหน่วยงานภาคีเครือข่าย
9. เอกสารรายงานผลการจัดกิจกรรม
10. เอกสารรายงานด้านการเงินและการบัญชีงานพัสดุงานแผนงานและงานวิชาการ
11. เอกสารการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและการแจ้งผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณไปยังต้นสังกัด
12. เอกสารของงานบุคลากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
13. เอกสารการดำเนินงานด้านการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณของงานการเงินและการบัญชีและงานพัสดุ
14. เอกสารงานธุรการและงานสารบรรณ
15. แผน/ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา
16. เว็บไซต์/Facebook/Line ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นปัจจุบัน
17. เอกสารการจัดซื้อจัดจ้างของงานพัสดุและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ
18. เอกสารของงานการเงินและการบัญชี และเอกสารการรายงานข้อมูล
19. เอกสารด้านงานวิชาการและการรายงานข้อมูล
20. รายงานการประเมินตนเองประจำปีงบประมาณ /การเผยแพร่/รายงานต้นสังกัด
21. รูปภาพกิจกรรม
22. สภาพจริงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
23. รูปแบบประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง
24. เอกสารการรายงานข้อมูลต่าง ๆ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
25. เอกสารด้านงานแผนงานและโครงการและการรายงานข้อมูล
26. รายงานความพึงพอใจของผู้รับบริการ

5. หลักความรับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความรับผิดชอบในการบริหาร ดังต่อไปนี้

- 5.1 การสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
- 5.2 การสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อองค์กร
- 5.3 การสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. คำสั่งมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารงานและคำสั่งมอบหมายงานตามกิจกรรมโครงการต่าง ๆ
2. เอกสารการแจ้งเวียนหนังสือราชการภายใน และภายนอก

3. รายงานการประชุม
  4. สมุดลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  5. วัสดุอุปกรณ์ของทางราชการอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
  6. แผนของงบประมาณประจำปี/เอกสารและในระบบคอมพิวเตอร์
  7. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
  8. สรุปผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ/รายไตรมาส/เอกสารงานแผนงานฯ ด้านการรายงานข้อมูลงานต้นสังกัดและหน่วยงานภาคีเครือข่าย
  9. เอกสารรายงานผลการจัดกิจกรรม
  10. เอกสารรายงานด้านการเงินและบัญชี งานพัสดุ งานแผนงาน และงานวิชาการ
  11. เอกสารการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ และการแจ้งผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
  12. เอกสารของงานบุคลากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  13. เอกสารการดำเนินงานด้านการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณของงานการเงิน และบัญชี และงานพัสดุ
  14. เอกสารงานธุรการ และงานสารบรรณ
  15. แผน/ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา
  16. เว็บไซต์ / Facebook / line ที่เป็นปัจจุบัน
  17. เอกสารการจัดซื้อจัดจ้างของงานพัสดุ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัสดุ
  18. เอกสารของงานการเงินและบัญชี และเอกสารการรายงานข้อมูล
  19. เอกสารด้านงานวิชาการและการรายงานข้อมูล
  20. รายงานการประเมินตนเอง และต้นสังกัด/การเผยแพร่/รายงานต้นสังกัด
  21. รูปภาพกิจกรรม
  22. สภาพจริงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
  23. รูปแบบการประชาสัมพันธ์
  24. เอกสารการรายงานข้อมูลต่าง ๆ
  25. เอกสารด้านงานและโครงสร้าง
- 6. หลักความคุ้มค่า** สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความคุ้มค่าในการบริหารดังต่อไปนี้
- 6.1 การสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า
  - 6.2 การส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีประกอบการปฏิบัติงาน
  - 6.3 การวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน

หลักฐาน ร้อยรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. มีปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
2. มีแผนพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
3. มีแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณปัจจุบัน
4. มีรายงานการประเมินตนเองประจำปีปัจจุบัน
5. มีสรุปผลการดำเนินการประจำปีงบประมาณปัจจุบัน
6. มาตรการประหยัดพลังงานและวัสดุอุปกรณ์
7. รายงานการประชุมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
8. กิจกรรมส่งเสริมการประหยัดพลังงาน
9. รายงานการใช้พลังงานประจำเดือนต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
10. รายงานผลปฏิบัติงานตามมาตรการลดการใช้พลังงานในภาครัฐประจำปีงบประมาณปัจจุบัน
11. ผู้รับผิดชอบการบำรุงดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ด้านไฟฟ้า
12. วัสดุอุปกรณ์ประหยัดพลังงานไฟฟ้า
13. โปรแกรมระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์
14. ใบเสร็จรับเงินค่าไฟฟ้า (ลดลง)
15. อุปกรณ์เครื่องมือด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัย
16. เว็บไซต์, E-mail, Facebook, Line กลุ่มของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และ Facebook ส่วนตัว line ส่วนตัวของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
17. แผน/ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
18. แผน/ผลเป้าหมายการดำเนินงานการจัดกิจกรรม 4 กิจกรรมคือ กิจกรรมค่ายฯ กิจกรรมนิทรรศการ กิจกรรมการศึกษาและกิจกรรมบริการวิชาการ
19. สัญญาณอินเทอร์เน็ตทั้งระบบสายและระบบ WIFI กระจายโดยทั่วบริเวณให้บริหารบุคคลภายในของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและผู้รับบริการ
20. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง
21. รูปภาพการจัดกิจกรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
22. รายงานความพึงพอใจของผู้รับบริการ

บทที่ 5

เกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ได้กำหนดแนวทาง วิธีปฏิบัติในการบริหาร ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินผล ซึ่งบทที่ 5 นี้ เป็นเรื่องเกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำหรับนำไปประกอบการประเมินผลการทดลอง ใช้การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จึงได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หลักนิติธรรม

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
1. การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
2. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
3. การสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวเดียวกัน	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
4. การสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

2. หลักคุณธรรม

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
1. การส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
2. การจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำในการบริหารของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีคุณธรรมให้แก่บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

3. หลักความโปร่งใส

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
1. การเปิดเผยข้อมูล	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
2. การประชาสัมพันธ์	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
3. การเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
4. การเปิดเผยการบริหารงานบุคคล	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
5. การจัดการเรื่องร้องเรียน การทุจริต	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
6. การประกาศเจตจำนง สุจริตของผู้บริหาร	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
7. การจัดทำแผนปฏิบัติการ การป้องกันการทุจริต	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
8. การสร้างมาตรการ ภายใน เพื่อส่งเสริม ความโปร่งใสและป้องกัน การทุจริต	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

4. หลักการมีส่วนร่วม

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
1 การเปิดโอกาสให้ หน่วยงานภาคีเครือข่าย เข้ามาจัดกิจกรรมกับ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
2 การกำหนดให้มีการนำ กิจกรรมของสำนักงานไปร่วม ดำเนินการกับหน่วยงานภาคี เครือข่าย	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
3. การเปิดโอกาสให้ บุคลากรในสำนักงาน ได้มีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการสำนักงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

5. หลักความรับผิดชอบ

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
1. การสร้างความชัดเจน ให้ผู้บริหารและบุคลากร มีความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
2. การสร้างเสริม ความรับผิดชอบต่อองค์กร	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
3. การสร้างขวัญและ กำลังใจให้บุคลากร เพื่อสร้างแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

6. หลักความคุ้มค่า

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
1. การสร้างจิตสำนึกให้ บุคลากรมีการประหยัด พลังงานและใช้ทรัพยากร อย่างประหยัดคุ้มค่า	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
2. การส่งเสริมให้มีการใช้ เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
3. การวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 5 ข้อ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 4 ข้อ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 3 ข้อ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 2 ข้อ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ 1 ข้อ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

เกณฑ์การประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดเกณฑ์การประเมินผลคุณภาพไว้ 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และต้องปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลเป็นค่าคะแนน แบ่งระดับ ดังนี้

1 คะแนน	หมายถึง	ต้องปรับปรุง
2 คะแนน	หมายถึง	ควรปรับปรุง
3 คะแนน	หมายถึง	พอใช้
4 คะแนน	หมายถึง	ดี
5 คะแนน	หมายถึง	ดีมาก

คะแนนเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	0.00 – 1.50	หมายถึง ระดับคุณภาพต้องปรับปรุง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับคุณภาพควรปรับปรุง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับคุณภาพพอใช้
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับคุณภาพดี
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับคุณภาพดีมาก

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2563). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2563**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย,
- เจริญ เจษฎาวัลย์.(2552). **ทางสู่ธรรมาภิบาล**.นนทบุรี : บริษัทพอดี้จำกัด
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์.(2546). **ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล**. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า
- เลขาธิการสภาการศึกษา. สำนักงาน.(2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ

**กระทรวงศึกษาธิการ
แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300**